

MOJ OTROK GRIZE?!?

Mnogi starši se danes srečujete s problemov grizenja svojih otrok. Ob ugotovitvi, da vaš otrok grize, se nekateri počutite nemočne in osramočene, zato je lahko to zelo velik problem s katerim se morate soočiti.

Grizenje se najpogosteje pojavlja v obdobju malčka, **med prvim in drugim letom** starosti in po navadi **izzveni do njegovega 3. leta starosti**. V tem obdobju po navadi otrok še ne zna sam povedati staršem, da se je znašel v neki neprijetni in stresni situaciji. Zato svoja negativna čustva izrazi z dejanjem, ki pa je lahko za njegove 'žrtve' precej boleče.

RAZLOGI za grizenje so različni, zato je zelo pomembno, da natančno opazujemo, kdaj se pojavlja, saj nam bo to pomagalo, da bomo grizenje odpravili.

V obdobju malčka se otrok že začne zavedati sebe, razvijati se mu začne težnja po uveljavljanju lastnih potreb in želja. V interakciji z drugimi ljudmi narašča pogostnost vedenj, s katerimi **otrok uveljavlja svoje težnje po posedovanju stvari ali ljudi**. To pa lahko vodi do prvih nestrinjanj z odraslimi in drugimi otroki, ki se lahko stopnjujejo v negativistično vedenje (grizenje).

Grizenje se lahko pojavlja, kadar se **otrok sooča z večjimi spremembami v njegovem življenju**, kot je npr. vstop v vrtec (če vaš otrok grize sovrstnike ali celo vas, ko se od njega zjutraj poslavljate, potem je najverjetneje doživel stresno situacijo ali pa vas je začel močno pogrešati), privajanje na kahllico, navajanje na svojo posteljo, prihod bratca ali sestrice.

Dokaj pogosto je tudi, da otrok ugrizne, ko **potrebuje več osebnega prostora** (nekdo stoji preveč blizu njega) ali pa je **preplavljen z različnimi zunanjimi dražljaji** (zvoki, lučmi, dejavnostmi). Vse to tudi povzroča neprijetnost pri otroku, ki jo lahko sporoči z ugrizom.

Mnogokrat pa je razlog zakaj otrok grize v **pomanjkanju pozornosti**. Ko se otroci znajdejo v položaju, v katerem prejemajo premalo pozornosti, ugriznejo zato, da jih drugi (npr. starši, vzgojitelji opazijo). Z ugrizom zelo hitro pridejo v središče pozornosti odraslega, kar je njihov cilj.

Otrok lahko grize, ker **raziskuje**, zanima ga kaj se bo zgodilo. "Ko ugriznem, drugi zakriči". Otrok na takšen način opazuje in raziskuje povezave med vzrokom in posledico.

Otečene in srbeče dlesni in izraščanje zob, je lahko tudi eden izmed razlogov zakaj (predvsem mlajši) otrok grize. Takrat mu lahko ponudimo posebno igračko za zobe, če pa ima otrok večje težave pri izraščanju zob pa se obrnemo na zobozdravnika.

Otrok je lahko le **utrujen** ali pa **lačen in žejen**, ter na takšen način izrazi svojo potrebo.

Kadar se grizenje nadaljuje in pojavlja **po 4. letu starosti** so razlogi za to lahko tudi drugi. Takrat se prosim obrnite na vzgojiteljico v skupini in svetovalno delavko vrta.

KAKO UKREPATI?

NIKOLI NE SMEMO OTROKA, KI GRIZE, UGRIZNITI NAZAJ ALI PA SPODBUDITI ŽRTEV, DA SE MU TAKO MAŠČUJE. Na takšen način samo kažemo, da je takšno vedenje sprejemljivo.

Vsekakor je zelo pomembno, da se na takšno vedenje nemudoma odzovemo. Otroku moramo **sporočiti, da je takšno vedenje nesprejemljivo**, hkrati pa mu moramo **sporočiti, kakšno vedenje je sprejemljivo**. Otroku povemo, da je njegov ugriz pri drugem povzročil bolečino. Vsi otroci nimajo izkušnje z ugrizom in niti ne vedo, da lahko ugriz boli. Otroka lahko povabimo, da sodeluje pri tolaženju tistega, ki je bil ugriznjen. Na takšen način spodbujamo razvoj empatije.

Vsekakor pa je pri vsem tem pomembno, da je **informacija** o tem, da je grizenje nesprejemljivo, **jasna in kratka**, nato pa naj se pozornost preusmeri na tistega, ki je bil ugriznjen. Pogostokrat, odrasli veliko pozornosti namenimo tistemu, ki je grizel. Čeprav je to negativna pozornost, je lahko tudi vzrok, da otrok nadaljuje s tem vedenjem, saj je z grizenjem zadovoljil svojo potrebo po pozornosti.

Največkrat otroci potrebujejo **le več starševske topline in pozornosti**. Sodoben tempo hitrega življenja in službene obveznosti danes vzamejo veliko časa, kljub temu pa si moramo vzeti čas za svojega otroka. Starši si zjutraj vzemite dovolj časa, da lahko otroka v miru pospremite v vrtec. Otroku bo zagotovo veliko pomenilo, če boste podaljšali jutranji ritual odhoda v vrtec. V miru se oblecita, pogovorita, lahko se tudi za kratek čas zaigrata. Poskrbite za to, da si boste tudi ob prihodu v vrtec vzeli čas, za umirjeno preoblačenje in prijetno slovo. Vašemu malčku bo zagotovo veliko pomenilo in se bo tudi lažje poslovil od vas, če se vam ne bo mudilo. Otroku bo tudi lažje, če bo potekalo vedno enako. To mu daje občutek varnosti, ki ga nujno potrebuje.

Otroku je pomembno **ponuditi različne senzorične materiale in aktivnosti**, s čimer boste zadovoljili njegovo potrebo po raziskovanju. Prav tako pa takšne aktivnosti spodbujajo miselni razvoj.

Dobro je tudi, da otroku ponudimo **kotiček za pomirjanje**, kamor se lahko otrok umakne ob morebitnih močnih/motečih dražljajih (zvok, svetloba ali prevelika skupina ljudi/tujcev), ki motijo njegovo delovanje. Kotiček naj bo prijeten, opremljen s tolažilnimi igračkami, mehкими blazinami, ..., kar mu bo pomagalo pri umirjanju.

Vedno pa moramo tudi **poskrbeti, da so zadovoljene osnovne potrebe otroka** po počitku, hrani in pijači.

Kadarkoli boste opazili, da vaš otrok grize ali pa vas bodo na to opozorili drugi, se vsekakor obrnite na vašo vzgojiteljico v oddelku, s katero boste skupaj ugotavljali, zakaj prihaja do takšnega vedenja in načrtovali, kako taka vedenja preprečiti.

Pripravila: Ana Bratuž Mitrović, svetovalna delavka

Viri:

- Marjanovič Umek, L. (ur.), Zupančič, M. (ur.): Razvojna psihologija, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, Ljubljana 2004.

- <http://www.zerotothree.org/child-development/challenging-behavior/chew-on-this-resources-onbiting.html>

- <http://betterkidcare.psu.edu/AngelUnits/OneHour/Biting/BitingLesson.html>